BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In Romania 2 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G.le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 143 Vineri 30 Mai 1941
12 Pagini

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25

CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT STELIAN POPESCU

ZIUA EROILOR

Ziua Inălțării Domnului e ziua eroilor, fiindcă ei s'au înălțat prin jertfa lor pentru cinstea țării și mântuirea neamului.

Panteonul lor are drept boltă tot cerul românesc și zidurile lui sunt hotarele întregului popor românesc.

In reculegerea acestei zile gândul nostru se întoarce cu pietate spre toți aceia cari și-au dat viața pentru apărarea țării și pentru mărirea ei, dar mai ales spre luptătorii fără nume, cari s'au ridicat de pe pământul țării fecundat cu truda lor seculară și s'au întors în pământul țării glorificat de jertfa lor de sânge.

Dealungul întregului trecut românesc vitejia lor a fost măreață și simplă, fără vorbe și fără gesturi, purtând în ea numai majestatea datoriei împlinite.

Ei n'au râvnit atitudini de eroi. Numele lor ușor uitat poartă în el ecoul brazdei, pe care au muncit din greu; al pădurii, care le-a dat adăpost; al muntelui, care le-a dat refugiu și apărare. Ei au fost eroi fiindcă în ei a vorbit glasul adânc al instinctului național, fiindcă de veacuri și-au înțeles așa datoria lor de Români, care este de a apăra mormintele strămoșilor și pâinea copiilor, de a lupta și sângera pentru pământul românesc, pentru tot pământul, unde frații lor sunt mânați de acelaș gând, vorbesc aceiaș limbă, tresar de acelaș fior, cântă acelaș cântec, luptă aceiaș luptă și mor de aceiași moarte, dând țării birul muncii lor zilnice sau sacrificiul suprem al vieții lor trudite.

Crucile de lemn putrezesc repede pe mormintele lor. Dar jertfa acestei mari mulțimi anonime are o semnificație mai înaltă ca orice act de eroism individual, fiindcă aparține neamului întreg, fiindcă înobilează întreaga națiune și ne dă odată cu dovezile vitejiei trecute chezășiile vredniciei viitoare.

Eroismul unui popor nu rămâne niciodată zadarnic. El este o avuție morală, care atârnă totdeauna greu în balanța dreptății istorice. De aceia pomenirea eroilor noștri nu este pentru noi numai un prilej de reculegere, ci un motiv de speranță în viitorul mai mare al neamului nostru.

CUTREMURELE CONTINUĂ IN TURCIA

Ankara, 27 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite următoarele:

Cutremurele de pământ de la Mugla și localitățile din împrejurimi continuă încă în mod violent și cu întreruperi.

Stirile sosite din aceste regiuni semnalează grave pagube. Casele au devenit de nelocuit în proporția de 10 până la 25 . Populația și-a făcut corturi în câmpie.

Victime nu se semnalează însă știrile sosite sunt incomplete.

Calm și prevedere

de C. ȘOLDAN

Lumea a ajuns astăzi foarte sensibilă față de problema alimentării. E un fenomen psihologic firesc, determinat de starea generală de război, care atinge nu numai țările beligerante, ci și pe cele din apropiata vecinătate a conflictului armat.

Interdependența economică între state suferă de lipsa de schimburi care se puteau face normal până la izbucnirea războiului. Condițiunile noui create de această stare de fapt impun fiecărei țări să se restrângă la posibilitățile ei economice, prin care să facă față necesităților de aprovizionare a populației. In această situație se află și țara noastră, fiindcă, dacă anul trecut am fi avut o recoltă agricolă bună, desigur că nu s'ar fi cunoscut lipsurile care în parte se resimt acum. Evident, că nu sunt lipsuri care să provoace îngrijorarea că nu vom avea ce mânca. Sunt desigur privațiuni inerente împrejurărilor prin care trec toate țările. Putem însă afirma, după mărturia străinilor cari ne vizitează, că sub raportul produselor alimentare, suntem țara care, după aproape doi ani de războiu din preajma noastră, ne găsim la un standard de trai superior. Firește că belșugul de altă dată rămâne de domeniul trecutului. Fiecare om cu simț patriotic, cu spirit de economie, e dator să-și impuie unele restricții pe care înainte vreme nu le cunoștea. Suntem risipitori din fire și n'avem simțul economiei și al prevederii că ar putea să vie și zile grele. Nu ne-am îngrijit din vreme, când aveam recolte din abondență, să ne creiăm depozite pentru viitor; am consumat carne fără socoteală, sacrificând vitele fără să ne gândim că se micșorează numărul lor, dacă nu sunt ocrotite cele tinere și nu se încurajează creșterea lor. Vrem să consumăm și acum mult, fără să renunțăm la nimic. E o socoteală greșită, care nu se poate împăca cu realitatea. Fiecare trebuie să fie pătruns de greutățile prin care trece țara. Un bun cetățean are obligația să fie conștient de suferințele națiunei și de îndatoririle pe care le are față de ea în ceasurile grele.

Problema aprovizionării la noi mai are însă și alt aspect. Suntem o țară tânără al cărei spirit de organizare în

(Continuare in pag. 2-a)

PAUL MOLDA

INALȚAREA

INCHINARE EROILOR

Azi clopotele cântă slava vitejilor din vremuri grele,
Ce s'au jertfit în lupta sfântă purtați de marele elan,
Făuritorilor de glorii sub mândre falduri de drapele, —
Cei ce-au pierit pentr'o credință, căzând cu fața la dușman...

Spre ei ne îndreptăm simțirea, spre marii morți,
[necunoscuți
Care-au luptat cu-avânt de vulturi în focul oarbei vijelii,
Spre cei căzuți la Cireșoaia, la Porumbac, la Tabla-Buții,
La Cerna, la Oituz, la Argeș, la Dragoslave și la Jii...

E tot pământul țării noastre brăzdat de oasele lor sfinte,
Sunt multe, sunt fără de număr mormintele fără de cruci,
Și parcă'n ziua asta toate ne spun să ne-aducem aminte
De morții risipiți șiraguri pe munți, pe văi și la răscruci...

Veniți cu brațele'ncărcate de flori, aduceți mari buchete,
Aduceți trandafiri de sânge, crini de zăpadă și bujori,
Aduceți albe lăcrămioare și'nmiresmate violete
Să'mpodobim cu flori învoalte mormintele fără de flori...

O floare să'nflorească'n taină pe scumpa brazdă solitară,
Acolo, unde doarme'n pace, sub crucea sfântă un soldat...
Cei ce căzut-au pentru țară, jertfind o'ntreagă primăvară,
Cei ce căzut-au pentru țară, nu au murit, — au înviat!

MIRCEA DEM. RĂDULESCU

PENTRU EROII FĂRĂ MORMINTE

de N. BATZARIA

Aici, în țară, eroii căzuți în sfânta luptă pentru întregirea țării și a neamului vor fi cinstiți, de ziua lor, așa cum li se cuvine și așa cum este de datoria fiecărui român să o facă. Mormintele lor vor fi împodobite cu flori și vor fi stropite cu lacrimi de pietate și recunoștință, pe când slujitorii sfintelor Altare vor înălța rugi, pentru ca Dumnezeu să țină în lăcașul drepților pe martirii jertfiți pentru cauza cea mai dreaptă cu putință.

Insă se știe, oare, că dincolo de granițele țării sunt destui eroi români, sunt destui fii ai neamului, care zac în pământ, fără ca la căpătâiul lor să se ridice o cruce, fie cât de modestă, fără ca vre-un preot să rostească o rugăciune și fără ca o mână pioasă să depună o floare?

La acești fii ai neamului ni se duce gândul acum, în ajunul zilei Eroilor. Mormintele lor date uitării se găsesc împrăștiate de o parte și de alta a drumurilor Macedoniei sau pe câmpurile, unde au fost lagăre de concentrare pentru prizonierii de război.

Pentru ca să fim și mai bine înțeleși, precizăm că este vorba despre soldații români căzuți prizonieri în campania din 1916-1918 și transportați în lagărele de concentrare din Macedonia. Unii dintr'inșii au sucombat pe drum, fie din cauza oboselii și a lipsurilor ce îndurau, fie din cauza rănilor primite. Au murit și au fost înmormântați aproape de locul unde căzuseră. Alții și-au găsit mai târziu moartea în lagărele de concentrare. Doar mici ridicături de pământ și indicații ale oamenilor de prin partea locului mai arată că acolo zac trupurile celor ce și-au dat viața pentru întregirea țării.

Insă acum câțiva ani se începuseră cercetări cu scopul de a găsi și identifica mormintele fără cruci și fără flori în care își dorm somnul de veci eroii români și de a transporta osemintele lor în cimitirul românesc dela Bitolia. Acolo ar fi avut parte de o îngrijire pioasă și de rugăciuni rostite de preoți pentru odihna sufletelor lor.

Șovinismul excesiv al autorităților iugoslave a zădărnicit îndeplinirea acestei datorii creștinești și românești. Autoritățile iugoslave nu s'au mărginit să închidă toate școlile și bisericile române din fosta Macedonie sârbească, să-și însușească localurile, cărțile de slujbă bisericească și odăjdiile preoților, ci au pus mâna și pe cimitirele românești, interzicând preoților români să se ducă și să se roage la mormintele, care adăposteau pe români. Au interzis, de asemenea, cu toată severitatea inscripții pe morminte în limba română.

Acum însă acele regiuni se găsesc sub ocupația autorităților militare și administrative bulgărești. Este deci o situație nouă. Dar mai este ceva și anume: de șovinismul fostelor autorități iugoslave, suferiseră, ca și noi, și bulgarii din Macedonia. Au pătimit chiar într'o măsură mai mare, dat fiind numărul mai mare de școli și biserici ce aveau. Au știut, prin urmare, și ei ce înseamnă asuprirea și suferința și n'a fost prilej, ca să nu ridice glasul lor de protest.

Acum, când ei sunt stăpânii Macedoniei, au avut ca primă grijă să repare nedreptatea ce li se făcuse și să deschidă din nou școli, biserici și câte alte instituțiuni mai aveau.

Noi cerem restituirea pentru ca să se poată păși la îndeplinirea datoriei pioase, de care am pomenit mai sus. Să strângem în acest cimitir osemintele împrăștiate ale oștenilor români morți în slujba patriei, să le adăpostim în morminte creștinești și să facem ca și sufletele acestor eroi să aibă parte de cinstirea cuvenită.

Amiralul Darlan din nou la Paris

Vichy, 27 (Rador). — Amiralul Darlan a plecat Marți dimineață la Paris. El va rămâne aci trei zile.

Amiralul Darlan se înapoiase din ultima sa sedere la Paris în ziua de 22 Mai.

Această nouă deplasare este considerată ca normală.

Vice-președintele consiliului de miniștri trebue să se ocupe de problemele administrației franceze, ca și de negocierile cu Germania, cari se duc în domeniul technic.

Cuirasatul german „Bismark" a fost scufundat de forțe navale engleze mult superioare

Flota britanică a suferit mari pierderi in apele Cretei. — Cum decurg luptele din Creta

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 27. — Imediat după marele succes al cuirasatului german „Bismark", care a scufundat vasul de linie britanic „Hood", cercurile germane au precizat că supremația flotei engleze pe oceane nu a fost stirbită prin acest fapt.

Această atitudine rezervată și plină de precauțiune față de bătălia din apropierea coastelor Groenlandei n'a micșorat bucuria Germaniei pentru succesele marinei sale de război, însă cercurile germane așteptau cu grijă vești asupra soartei cuirasatului „Bismark".

Știrile primite azi despre acest cuirasat redau lupta eroică și scufundarea lui de forțe navale engleze mult superioare din toate punctele de vedere.

Flota britanică nu era numai cu mult superioară față de „Bismark" în ce privește numărul unităților, dar dispunea și de un vas port-avioane, de pe care au decolat avioanele torpiloare, cărora le-a căzut în cele din urmă victimă cuirasatul german.

„Bismark" a luptat până în ultimul moment, pricinuind de sigur adversarului grave pierderi, al căror număr nu e încă precis cunoscut.

❖

Pe când supremația flotei engleze rămâne neprecupețită pe oceane, aviația germană a dovedit că e superioară în raza ei de activitate acestei flote, fapt care reese chiar din comunicatul britanic, care recunoaște că englezii au pierdut până acum două crucișetoare și șase distrugătoare în apele Cretei.

In realitate, după știrile oficiale germane, englezii au pierdut aci șase crucișetoare și mai multe unități mai mici, iar un număr tot atât de mare din acestea a fost scos din luptă.

Nu numai flota britanică, dar și prestigiul britanic a avut o săptămână neagră în Orientul apropiat, putându-se chiar spune cea mai neagră săptămână dela începutul războiului.

❖

După părerea germană, luptele din Creta decurg conform planului dinainte stabilit, așteptându-se succesul definitiv al armelor germane.

Trupele germane transportate pe calea aerului luptă azi încă împotriva unui număr superior de oameni și material de război. Faptul că germanii stăpânesc totuș spațiul aerian al Cretei și flota engleză nu poate să risce să transporte arme, trupe și muniții de cât în timpul nopții îndreptățește încrederea cercurilor germane în rezultatul definitiv al acestei întreprinderi.

❖

Și luptele din Irak sunt apreciate aci cu totul altfel de cât de cercurile londoneze, care manifestă speranțe de victorie cu totul iluzorii.

❖

In ce privește situația politică, nu se poate spune deocamdată decât că de pe urma discursului d-lui Roosevelt, al cărui conținut nu este încă cunoscut, nu se așteaptă aci nici cea mai mică surpriză.

Atitudinea Germaniei față de America e de mult și precis cunoscută. Reichul nu va tolera ca Statele Unite să transporte în Anglia avioane și material de război, care să fie puse după aceea în acțiune împotriva femeilor și copiilor germani.

❖

Și atitudinea Franței față de aspirațiile anglo-americane în ce privește coloniile franceze a fost precizată cât se poate de lămurit de generalul Bergeret. Imperiul colonial francez este la ordinele guvernului din Vichy, care se călăuzește la rândul lui după acordurile stabilite cu Berlinul.

Mai poate fi relevată în această privință și știrea din sursă engleză despre vizita generalului Weygand la sultanul Marocului, fapt de pe urma căruia reese în mod îndubitabil că situația a fost și acolo precizată.

IN MAREA EGEE

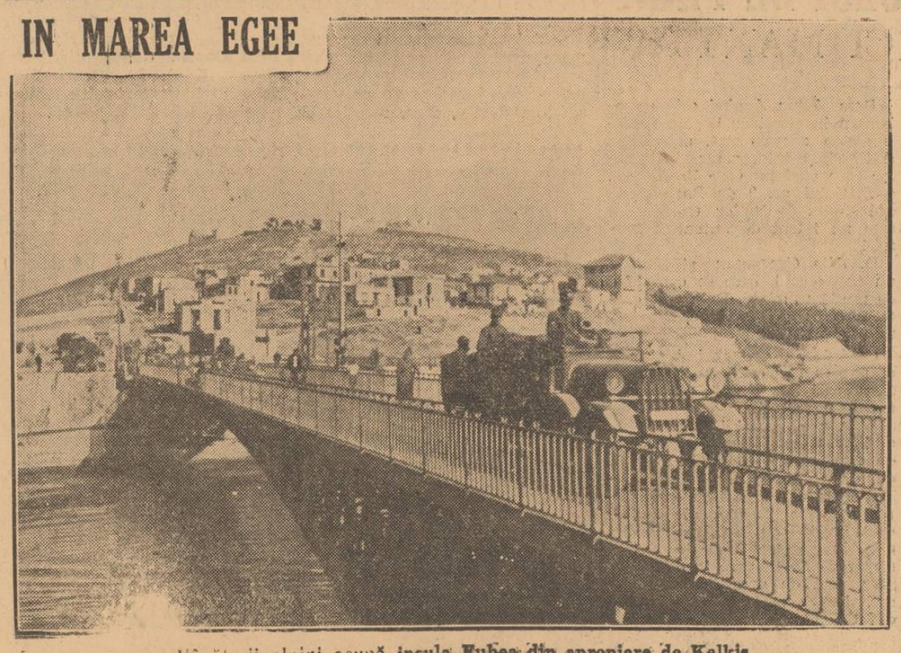

Vârfurile alpini ocupă insula Eubea din apropiere de Kalkis

Guvernul studiază ameliorarea situației funcționarilor și a salariilor lor

Comunicat

Președinția consiliului de miniștri a primit în ultima vreme o seamă de cereri din partea funcționarilor publici, care mărturisindu-și situația grea și temându-se de zvonurile privitoare la reducerea numărului funcționarilor sau la trecerea în cadrul disponibil, cer să nu se reducă limita de vârstă sau să se țină seamă de familiile împovărate.

Președinția consiliului de miniștri desminte pe această cale orice svonuri neliniștitoare și amintește încă odată comunicatele d-lui general Antonescu, prin care d-sa a anunțat că măsurile acestea vor fi aplicate mult mai târziu. După studii serioase și în cadrul reorganizării generale a Statului și aceasta fără ca cineva să rămână pe drumuri.

Funcționarii Statului să fie prin urmare liniștiți. Nici o măsură nedreaptă sau de reducere a funcționarilor nu va fi aplicată acum; dimpotrivă guvernul studiază ameliorarea situației funcționarilor și a salariilor lor.

Fostul guvern grec se va instala la Ierusalim

New-York, 27 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite următoarele:

Associated Press află din Egipt că fostul guvern grec se va instala la Ierusalim, dat fiind că Egiptul, în calitate de națiune nebeligerantă, nu este dispusă a primi pe Regele Greciei decât în calitate de persoană particulară.